

Briselē, 2016. gada 6. decembrī
(OR. en)

15314/16

ECOFIN 1169	EDUC 420
CODEC 1837	SOC 781
POLGEN 162	EMPL 527
COMPET 650	EF 381
RECH 346	AGRI 660
ENER 433	TELECOM 274
TRANS 488	UEM 403
ENV 778	JAI 1063

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par Investīciju plāna trešajā pīlārā konstatēto investīciju vājo punktu likvidēšanu

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi, ko Padome pieņēma 3506. sanāsmē, kas notika 2016. gada 6. decembrī Briselē.

Padomes secinājumi

par Investīciju plāna trešajā pīlārā konstatēto investīciju vājo punktu likvidēšanu.

Padome (*ECOFIN*) pieņēma šādus secinājumus.

Kopš vispārējās ekonomikas un finanšu krīzes vairākas pozitīvas norises ES liecina par Eiropas ekonomikas izturību un atveseļošanos. Kopš 2013. gada visu dalībvalstu ekonomikā atkal ir vērojama izaugsme, ir atsākušās investīcijas un ir izveidoti 8 miljoni jaunu darbvieta. Tomēr kopš vispārējās ekonomikas un finanšu krīzes investīciju līmenis ES ir būtiski krities. Tā rezultātā tiek kavēta ekonomikas atveseļošanās, darbvieta izveide, ilgtermiņa izaugsme un konkurētspēja. Šajā sakarībā 2014. gada novembrī iesniegtā Investīciju plāna Eiropai mērķis ir pievērsties šim zemajam investīciju līmenim ar trīs pīlāriem, kas viens otru savstarpēji pastiprina: investīcijām mobilizējot privāto finansējumu; ar mērķtiecīgam iniciatīvām, kas nodrošinātu, ka investīcijas sasniedz reālo ekonomiku; ar investīciju vides uzlabošanu, novēršot konkrētām nozarēm raksturīgus šķēršļus un citus šķēršļus investīcijām.

Pirmajā pīlārā ir paredzēts, ka Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF) jau ir mobilizējis kopējās investīcijas EUR 154 miljardu apmērā. Eiropas Investīciju konsultāciju centrs, kas veido otro pīlāru, kopā ar Eiropas Investīciju projektu portālu darbojas kopš 2015. gada septembra un sniedz padomus projektiem vairumā dalībvalstu. Turklāt Padome ATZĪST, ka kopējais pieprasījums ir investīciju dzinējspēks, un UZSKATA, ka – lai atraisītu visu Investīciju plāna sniegto iespēju potenciālu un mobilizētu visu tā multiplikatora efektu – izšķiroša nozīme ir relevantiem un piemērotiem pasākumiem, tostarp strukturālām reformām investīciju šķēršļu likvidēšanai plāna tā sauktajā "trešajā pīlārā". Tālab ir jāīsteno vērienīga programma, lai vēl vairāk stiprinātu vienoto tirgu, ar kombinētu rīcību ES un dalībvalstu līmenī nodrošinot labāku regulējuma prognozējamību un novēršot atlikušos investīciju vājos punktus. Šajā kontekstā Padome ATZINĪGI VĒRTĒ darbu, kuru Ekonomikas politikas komiteja ir paveikusi sadarbībā ar Komisijas dienestiem un Eiropas Investīciju banku, lai apzinātu investīciju vājos punktus.

Padome UZSVER, ka tas, vai izdosies sasniegt Investīciju plāna Eiropai mērķus, un to rezultativitāte būs atkarīgs no vienotā tirgus pabeigšanas. Eiropai ir vajadzīga tāda regulatīvā vide, kas ir prognozējama, kas samazina administratīvo slogu un veicina investīcijas, un tai ir aktīvi jāstrādā pie tā, lai minētie nosacījumi tiktu sasniegti. Labvēlīgi pamatnosacījumi uzņēmumiem visā vienotajā tirgū ir būtiski, lai pilnībā varētu atraisīt investīciju sniegto potenciālu. Šajā nolūkā Padome ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas centienus uzlabot Eiropas investīciju vidi un atvieglināt reālās ekonomikas finansēšanu, un AICINA Komisiju turpināt ieguldīt minētos centienus sakarā ar Enerģētikas savienību, kapitāla tirgu savienību, vienotā tirgus stratēģiju attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, digitālā vienotā tirgus stratēģiju, labāka regulējuma programmu, kā arī aprites ekonomikas paketi. Padome PIENĒM ZINĀŠANAI Komisijas leģislatīvā akta priekšlikumu, ar ko groza Direktīvu 2012/30/ES par maksātnespējas procedūrām, kurš tiks izvērtēts prioritārā kārtā.

Padome UZSVER, ka turpmākā virzība uz lielāku investīciju līmeni Eiropā un Investīciju plāna rezultativitāte ir ārkārtīgi atkarīgi no strukturālo reformu īstenošanas to investīciju vājo punktu novēršanai, kas apzināti trešajā pīlārā, bet, kā to Padome atzīmēja 2016. gada jūlijā, investīciju vides uzlabošanā sasniegtais progress līdz šim nav bijis pietiekams.

Padome, vadoties pēc līdz šim paveiktā darba, IZCEĻ šādus konkrētus vājos punktus investīcijām:

- Visizplatītākie šķēršļi investīcijām ir, piemēram, saistīti ar nelabvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, publiskās pārvaldes iestāžu neefektivitāti, biežajam izmaiņām regulējumā, tirgus lielumu un struktūru un augstu administratīvo un regulatīvo slogu, kas katrai konkrētai nozarei atšķiras. Dažās valstīs investīcijas var kavēt arī piekļuve finansējumam, jo īpaši MVU piekļuve finansējumam, sarežģītas nodokļu sistēmas un/vai augsts nodokļu līmenis kapitālam, traucējumi preču un darba tirgū, kā arī pētniecības un inovācijas satvaru nepilnības.

- **Investīcijas tīklu nozarēs:** Investīcijas transporta, enerģētikas un telekomunikāciju nozarēs kopā ES 28 ir veidojušas vidēji ap 3 % no IKP. Lai gan situācijas nozarēs nereti atšķiras, sinerģijas pārnozaru tīklu starpā ir būtiskas un tās pieaug; tas veido tirgus dinamiku ar jauniem izmantojumiem infrastruktūrai un liek mainīt darījumdarbības modeļus. Enerģētikas nozarē jauni pakalpojumi ir atkarīgi no ātriem, precīziem telesakariem, tāpēc operatori investē platjoslas infrastruktūrā. Transporta nozarē tiek veidoti jauni pakalpojumi, kuru sniegšana ir atkarīgi no augstas kvalitātes elektroenerģijas infrastruktūras un moderniem telesakariem.
- Lai gan ES mērogā pastāv atšķirības, būtiski vājie punkti, kas liek šķēršļus investīcijām, ir, piemēram, tīklu starpsavienojumu trūkums ES mērogā, sarežģītība un smagais slogs normatīvajā bāzē, laukietilpīgas atļauju saņemšanas procedūras, konkurētspējīgu piedāvājumu trūkums, kas mazina iespējas gūt pilnu labumu no publiskā iepirkuma, un termiņu pārsniegšana nevajadzīgi laukietilpīgu juridisko un administratīvo procedūru dēļ.
- **Enerģētikas tirgos** uz tirgu balstītai un efektīvai investīciju piešķiršanai ir svarīgi konsekventi cenu signāli. Visa veida publiskās intervences mērķim vajadzētu būt mazināt regulatīvos traucējumus un novērst neatbilstīgus stimulus. Ir jāveido instrumenti pārejas uz mazoglekļa ekonomiku atbalstam, lai laika gaitā nodrošinātu vides, sociālo un fiskālo ilgtspējību.
- **Investīcijas energoefektivitātē un ar mājokļiem saistītās investīcijas atjaunojamā enerģijā:** Mājsaimniecības var saskarties ar specifiskiem ierobežojumiem, kas ilgtermiņā noved pie neoptimāliem investīciju lēmumiem. Tādi ierobežojumi var būt, piemēram, izpratnes trūkums par investīciju patiesajām izmaksām un to sniegtajiem ieguvumiem, jo laika gaitā tie netiek salīdzināti. Mājsaimniecības var saskarties ar ierobežotu piekļuvi finansējumam, nepieciešamību pēc finanšu instrumentiem pa pieņemamu cenu patērētāju – jo īpaši mājsaimniecību ar zemiem ienākumiem – stimulam, piemēram, ar lielapjoma vai apvienošanas risinājumiem, vienlaikus arī respektējot viņu riska profilus. Investīcijas parasti ir mazas un bieži vien tiek apsvērtas vienīgi kā daļa no periodiskiem atjaunošanas projektiem. Īres tirgu gadījumā stimulus var sadalīt starp ēku īpašniekiem un īrniekiem.

- Investīcijas digitālajā ekonomikā:** Investīcijas digitālajā fiziskajā infrastruktūrā ir priekšnosacījums tam, lai ES varētu gūt labumu no inovāciju viļņa, ko nes digitālās ekonomikas izplešanās, un lai tā saglabātu savu konkurētspēju. Tomēr nozīmīgi vājie punkti investīcijas kavē. Izmaksas ļoti augstas kapacitātes platjoslas tīklu izvēršanai ir augstas un mazāk apdzīvotos apgabalos dažkārt nav komerciāli izdevīgas. Direktīva 2014/61/ES, kuras nolūks ir minēto izmaksu samazināšana, vēl ir pilnībā jātransponē un jāīsteno vairumā dalībvalstu. Samazināt izmaksas palīdzētu arī ātrākas un efektīvākas administratīvās procedūras. Tirgiem nereti ir nacionāls raksturs, kā dēļ izmaksas joprojām ir augstas un var radīt šķēršļus apjomradītu ietaupījumu īstenošanai. Nedrošība, kas saistīta ar ļoti augstas kapacitātes platjoslas ieviešanu īstermiņā, ir saistīta ar zemiem gaidāmajiem ieņēmumiem salīdzinājumā ar investīciju izmaksām un ir investīcijas bremsējošs faktors. Dažās valstīs vēl bez šķēršļiem, kas saistīti ar fizisko infrastruktūru, pastāv arī citi šķēršļi, piemēram, uzticēšanās trūkums digitālajām sistēmām un nepietiekamas digitālās prasmes sabiedrības slāņu vidū.
- Publiskā un privātā sektora partnerību (PPP) izmantošana:** Publiskā un privātā sektora partnerības – ja tās izmanto pienācīgi – ir faktors, kas atvieglo konkrētus investīciju veidus un piedāvā alternatīvu veidu, kā ģenerēt publiskus aktīvus un pakalpojumus. PPP kā ilgtermiņa līgumiskajām saistībām tomēr ir nepieciešama stingra un stabila atdeve no publiskā un privātā sektora partneriem, un tās ir potenciāla riska avots publiskajām finansēm. PPP izmantošanu nereti traucē nelabvēlīgi pamatnosacījumi, tostarp administratīvo resursu trūkums, nestabils un neefektīvs regulatīvais satvars un politisku apņemšanos trūkums ilgtermiņa investīcijām. Konkrētos apstākļos ES līdzekļi var dot ieguldījumu PPP finansēšanā, un nesenajām izmaiņām regulējumā būtu jāatvieglo ES un PPP līdzekļu apvienošana.
- Maksātnespējas regulējumi:** Sekmīgi funkcionējoši maksātnespējas regulējumi nes labumu ekonomikas izaugsmei un finanšu stabilitātei. Skaidri pārrobežu procedūru noteikumi var sekmēt pārrobežu investīcijas, kā arī samazināt atšķirības starp dažādu dalībvalstu maksātnespējas sistēmām. Visā ES pastāv ļoti atšķirīgi maksātnespējas regulējumi ar atšķirīgu procedūras ilgumu un izmaksām, šo regulējumu paredzamību un pārredzamību, atšķirīgu "otro iespēju" uzņēmējiem un patērētājiem un atšķirīgām iespējām parādu pārstrukturēt.

- Starp vajajiem punktiem, ko rada neefektīvi maksātnespējas regulējumi, var būt zemi atgūšanas rādītāji prasību turētājiem, tostarp nodrošinātiem kreditoriem, iespējams kreditoru prioritizēšanas izmantojums un efektīvu un iedarbīgu pārstrukturēšanas procedūru neesība. Starp piemērotām papildinošajām politikām, kas palīdzētu uzlabot efektīvu maksātnespējas regulējumu nestos ieguvumus, ir ieņēmumus nenesošu kredītu atrisināšana valsts līmenī, tostarp ar sekundāra tirgus izveidi, un piemērotas nodokļu un prudenciālās politikas, lai nodrošinātu efektīvu atbrīvošanos no sliktiem parādiem.
- Joprojām pastāv liels potenciāls tam, kā vēl vairāk sekmēt **ES finanšu instrumentu sinerģijas un savstarpējo papildināmību**, lai atbalstītu līdzekļu apvienošanu infrastruktūras projektiem. Ar ES līdzekļu izmantošanu saistīto regulējuma sarežģītību un administratīvos vājos punktus var mazināt ar tādiem pamatprincipiem kā procesa vienkāršošana un standartizācija, instrumentu kombinēšana un resursu apvienošana neatkarīgi no to izcelsmes.

Padome PIEŅEM ZINĀŠANAI ar šo darbu apzinātos investīciju vājos punktus un AICINA Komisiju ņemt šos konstatējumus vērā turpmākajos ieteikumu projektos Eiropas pusgada satvarā, un AICINA dalībvalstis pilnībā īstenot Padomes 2016. gada konkrētām valstīm adresētos ieteikumus, kas izdoti Eiropas pusgada satvarā, it sevišķi tos, kuros apzināti investīciju vājie punkti.

Padome UZSVER, ka ir jāturpina darbs, lai apzinātu šķēršļus investīcijām, un AICINA Ekonomikas politikas komiteju turpināt savu tematisko darbu pie tā, lai apzinātu pārējos investīciju vājos punktus un labāko politisko paraugpraksi to novēršanai. Piedevām Padome AICINA Eiropas Investīciju banku Ekonomikas politikas komitejas veikto darbu papildināt ar saviem konstatējumiem par to, kādi ir šķēršļi investīcijām un to vājie punkti, kurus tā apzināja, veicos savas uz tirgu balstītās darbības, jo īpaši saskaņā ar Investīciju plānu Eiropai.